

MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA
SEKTOR ZA HARMONIZACIJU RAZVOJA SUSTAVA
UNUTARNJIH KONTROLA

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
GODIŠnjEG PLANA ZA
OBAVLJANJE POVREMENE
PROVJERE KVALITETE
AKTIVNOSTI UNUTARNJE
REVIZIJE U 2020.

OŽUJAK 2021.

S A D R Ž A J

1.	UVOD	2
1.1.	Osnova za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije	2
1.2.	Osnova za izvještavanje o realizaciji Godišnjeg plana	3
2.	PODRUČJA OBAVLJANJA POVREMENE PROVJERE KVALITETE	3
3.	REZULTATI OBAVLJENE POVREMENE PROVJERE KVALITETE U 2020.	4
3.1.	Rezultati obavljene povremene provjere kvalitete obzirom na utvrđenu sveukupnu razinu usklađenosti	4
3.2.	Rezultati obavljene povremene provjere kvalitete obzirom na utvrđenu razinu usklađenosti po pojedinim područjima provjere	5
3.2.1.	Organizacijska uspostava unutarnje revizije	5
3.2.2.	Revizorski resursi	6
3.2.3.	Upravljanje jedinicom za unutarnju reviziju	6
3.2.4.	Obavljanje pojedinačne unutarnje revizije	7
3.2.5.	Izvještavanje	7
3.2.6.	Praćenje provedbe preporuka i učinci rada unutarnje revizije	8
4.	ZAKLJUČAK	8
PRILOG 1.: Popis korisnika proračuna kod kojih je obavljena povremena provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2020.		9

1. UVOD

1.1. Osnova za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije

Temeljem članka 41. stavka 2. točke i) Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru¹ (u dalnjem tekstu: Zakon) i članaka 2. i 3. Pravilnika o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije² (u dalnjem tekstu: Pravilnik) Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija obavlja povremenu provjeru kvalitete aktivnosti unutarnje revizije (u dalnjem tekstu: povremena provjera kvalitete).

Temeljem članka 3. stavka 3. Pravilnika, povremena provjera kvalitete obavlja se radi:

- utvrđivanja stanja sustava unutarnje revizije i razine usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije sa Zakonom i drugim propisima kojima se uređuje unutarnja revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske i s metodologijom rada unutarnje revizije te davanja preporuka za unaprjeđenje, gdje je to potrebno
- prikupljanja informacija za poboljšanje metodologije rada unutarnje revizije.

Sukladno članku 5. Pravilnika, povremena provjera kvalitete se obavlja na temelju godišnjeg plana za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije, koji predlaže Središnja harmonizacijska jedinica, a donosi ministar financija.

Ministar financija je u svibnju 2020., na prijedlog Središnje harmonizacijske jedinice, donio *Godišnji plan za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2020.*³ (u dalnjem tekstu: Godišnji plan) kojim je planirano obavljanje povremene provjere kvalitete kod ukupno tri korisnika proračuna (Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja).

Provjera kvalitete planirana je isključivo u korisnicima proračuna državne razine sa sjedištem u gradu Zagrebu jer su u obzir uzete specifične okolnosti uzrokovane pandemijom COVID-19 (mjere ograničenog kretanja/putovanja).

Za odabir korisnika proračuna, kod kojih će se obaviti provjera kvaliteta, uzeti su u obzir:

- rezultati analize strateških i godišnjih planova unutarnje revizije (za razdoblje 2019.-2021.)
- rezultati analize preporuka i učinaka rada unutarnje revizije u prethodnom razdoblju
- uloga korisnika proračuna u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova
- nalazi i mišljenja, odnosno informacije o stanju sustava unutarnjih kontrola i upravljanju finansijskim sredstvima sadržanih u izvješćima vanjske revizije i ostalih dostupnih informacija (Državni ured za reviziju, Sektor za finansijski i proračunski nadzor Ministarstva financija).

Uz navedeno, u obzir su uzete i informacije o broju institucija u nadležnosti korisnika proračuna (koje obuhvaća unutarnja revizija), planiranje obavljanja revizijskih aktivnosti u većem broju institucija u nadležnosti radi dobivanja šire slike o funkcionalnosti sustava

¹ Narodne novine, br. 78/15 i 102/19

² Narodne novine, br. 35/16

³ KLASA: 470-03/20-03/1, URBROJ: 513-05-04-20-1 od 29. svibnja 2020.

unutarnjih kontrola i planiranje obavljanja zajedničkih revizija, ukoliko institucije u nadležnosti imaju uspostavljenu vlastitu unutarnju reviziju.

Također je u obzir uzeto je li i kada je ranije u korisniku proračuna obavljena povremena provjere kvalitete i kakvi su bili rezultati obavljene provjere.

Nakon donošenja Godišnjeg plana, temeljem novog Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave⁴, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja je preuzeo poslove Ministarstva državne imovine i nastavilo s radom kao Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Slijedom navedenoga odgođeno je planirano obavljanje provjere kvalitete u Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja, a provjera kvalitete u Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine obavit će se u narednom razdoblju prema planu Središnje harmonizacijske jedinice.

Obavljanje povremene provjere kvalitete je, sukladno Godišnjem planu, započeto u listopadu i studenome 2020. godine.

1.2. Osnova za izvještavanje o realizaciji Godišnjeg plana

Temeljem članka 5. stavka 4. Pravilnika, Središnja harmonizacijska jedinica izrađuje za prethodnu godinu izvješće o izvršenju godišnjeg plana.

Izvješće o izvršenju godišnjeg plana objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva financija.

2. PODRUČJA OBAVLJANJA POVREMENE PROVJERE KVALITETE

Povremena provjera kvalitete obavlja se pregledom cjelovitog obavljanja poslova unutarnje revizije u opsegu dostatnom za utvrđivanje razine usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije sa Zakonom i drugim propisima kojima se uređuje unutarnja revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske te s metodologijom rada.

Područja obuhvaćena povremenom provjerom kvalitete, definirana *Uputom o obavljanju povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije*,⁵ koja je donesena temeljem članka 14. Pravilnika, su sljedeća:

1. Organizacijska uspostava unutarnje revizije

- a) Organizacijski status jedinice za unutarnju reviziju
- b) Pravilnik o unutarnjoj reviziji

2. Revizorski resursi

- a) Objektivnost unutarnjih revizora
- b) Kvalifikacije i kompetencije unutarnji revizora
- c) Kontinuirano profesionalno usavršavanje unutarnjih revizora

⁴ Narodne novine, br. 85/20

⁵ KLASA: 470-03/20-03/1, URBROJ: 513-05-04-20-7 od 30. rujna 2020.

3. Upravljanje jedinicom za unutarnju reviziju

- a) Izrada strateških i godišnjih planova unutarnje revizije
- b) Komunikacija
- c) Interne radne procedure
- d) Program osiguranja kvalitete i unaprjeđenja

4. Obavljanje pojedinačne unutarnje revizije

- a) Pripremne aktivnosti i preliminarna procjena rizika
- b) Procjena sustava unutarnjih kontrola
- c) Nadzor nad obavljanjem pojedinačne unutarnje revizije

5. Izvještavanje

- a) Izvještavanje o rezultatima rada
- b) Kvaliteta revizijskih izvješća

6. Praćenje provedbe preporuka i učinci rada unutarnje revizije

- a) Praćenje provedbe preporuka unutarnje revizije
- b) Učinci provedbe preporuka unutarnje revizije.

Po obavljenoj povremenoj provjeri kvalitete utvrđena je razina usklađenosti za svako pojedinačno područje te sveukupna razina usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije.

Razina usklađenosti izražava se kao:

- USKLAĐENO,
- DJELOMIČNO USKLAĐENO ili
- NEUSKLAĐENO.

U određenim slučajevima, iako je utvrđeno da su aktivnosti unutarnje revizije „usklađene“ sa zahtjevima Zakona i drugih propisa koji uređuju unutarnju reviziju u Republici Hrvatskoj i s metodologijom rada unutarnje revizije, dane su preporuke za unaprjeđenje čija će provedba utjecati na daljnji razvoj aktivnosti unutarnje revizije. U tome slučaju ocjena usklađenosti se označavala kao „usklađeno**“.

3. REZULTATI OBAVLJENE POVREMENE PROVJERE KVALITETE U 2020.

U 2020. obavljene su 2 povremene provjere kvalitete. Popis korisnika proračuna kod kojih je obavljena povremena provjera kvalitete nalazi se u Prilogu 1.

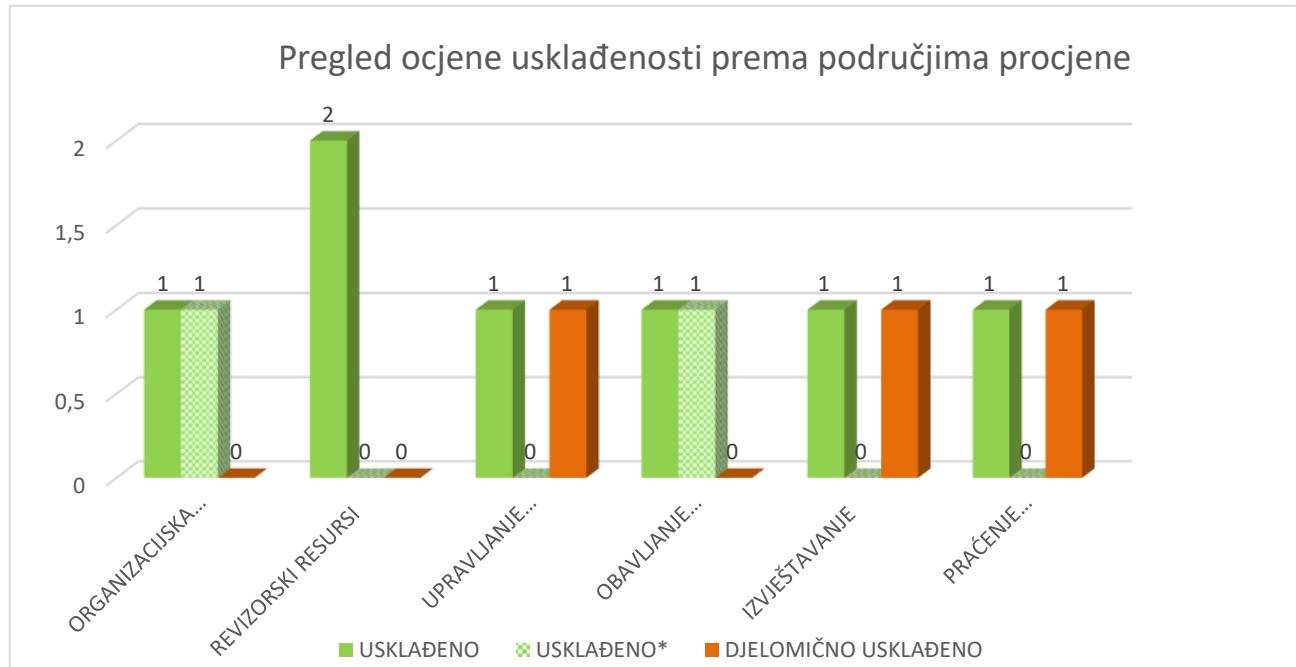
3.1. Rezultati obavljene povremene provjere kvalitete obzirom na utvrđenu sveukupnu razinu usklađenosti

Sveukupna razina usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije izražena je za:

- 1 korisnika proračuna kao – **USKLAĐENO**
- 1 korisnik proračuna kao – **DJELOMIČNO USKLAĐENO**.

3.2. Rezultati obavljene povremene provjere kvalitete obzirom na utvrđenu razinu usklađenosti po pojedinim područjima provjere

Rezultati obavljenih povremenih provjera kvalitete za pojedina područja, prikazani prema izraženoj razini usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije, daju se u nastavku:

3.2.1. Organizacijska uspostava unutarnje revizije

U području *Organizacijske uspostave unutarnje revizije* analizirala se usklađenost sadržaja Internog pravilnika o unutarnjoj reviziji, organizacijski status i neovisnost jedinice za unutarnju reviziju.

U predmetnom području utvrđeno je da:

- su jedinice za unutarnju reviziju donijele Interne pravilnike o unutarnjoj reviziji, prema predlošku koji je izradila Središnja harmonizacijska jedinica⁶, koje je potpisala odgovorna osoba korisnika proračuna
- jedinice za unutarnju reviziju imaju odgovarajući organizacijski status te su ustrojstveno i funkcionalno neovisne od drugih ustrojstvenih jedinica korisnika proračuna i isključivo su odgovorne odgovornoj osobi korisnika proračuna.

Jednom ministarstvu je dana preporuka usmjerena rukovodstvu da se popune sistematizirana radna mjesta u jedinici za unutarnju kako bi se revizorskim aktivnostima obuhvatio što veći broj značajnih i rizičnih područja poslovanja u korisniku proračuna i u institucijama iz nadležnosti.

⁶ <http://www.mfin.hr/hr/regulatorni-okvir-1-2>

3.2.2. Revizorski resursi

U području *Revizorski resursi* analizirala se objektivnost unutarnjih revizora te njihove kvalifikacije.

U predmetnom području utvrđeno je da:

- unutarnji revizori obavljaju isključivo poslove unutarnje revizije, nisu uključeni u obavljanje izvršnih funkcija korisnika proračuna te nisu bili uključeni u obavljanje revizija područja za koja su prethodno bili odgovorni
- unutarnji revizori ispunjavaju uvjete vezane uz stalno stručno usavršavanje unutarnjih revizora.

3.2.3. Upravljanje jedinicom za unutarnju reviziju

U području *Upravljanja jedinicom za unutarnju reviziju* analizirala se usklađenost aktivnosti unutarnje revizije vezano uz izradu planova unutarnje revizije, komunikacija s rukovodstvom prilikom izrade planova unutarnje revizije, koordinacija s vanjskom revizijom te postojanje i primjena internih radnih procedura i programa osiguranja kvalitete i unaprjeđenja.

U predmetnom području utvrđeno je da:

- jedinice za unutarnju reviziju izradile su strateške i godišnje planove unutarnje revizije
- rukovoditelji unutarnje revizije uspostavili su komunikaciju s rukovodstvom prilikom izrade planova unutarnje revizije te u cilju pravodobnog informiranja o aktualnom stanju i o budućim planiranim aktivnostima sudjeluju na sastancima kolegija rukovodstva (što predstavlja dobar izvor informacija za potrebe izrade planova unutarnje revizije)
- jedinice za unutarnju reviziju imaju izrađen program osiguranja kvalitete i unaprjeđenja te su napravile samoprocjenu aktivnosti jedinice za unutarnju reviziju
- jedna jedinica za unutarnju reviziju izradila je interne radne procedure (u drugoj jedinici je zaposlen samo jedan unutarnji revizor, koji u ovoj fazi razvoja unutarnje revizije postupa po Priručniku za unutarnje revizore).

Prostor za daljnja unaprjeđenja, za koja su dane preporuke jednoj jedinici za unutarnju reviziju, odnosi se na sljedeće:

- obuhvatiti više dostupnih informacija za izradu planova unutarnje revizije, kao npr. provedba naloga i preporuka Državnog ureda za reviziju i ostalih vanjskih procjenitelja te provedba aktivnosti nakon obavljene samoprocjene (putem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti)
- detaljnije obrazložiti rezultate analiza korištenih za izradu planova te navedene podatke dovesti u vezu s odabranim područjima revidiranja
- obrazložiti vezu između potencijalnih područja revidiranja te značajnih i rizičnih područja, kako bi se poslijedično utemeljeno utvrdila prioritetna područja za revidiranje
- intenzivirati suradnju s rukovodstvom prilikom izrade strateških i godišnjih planova unutarnje revizije
- analizirati vrijeme koje se koristi za obavljanje revizija i za ostale aktivnosti u cilju realnijeg planiranja resursa i obavljanja većeg broja revizija
- davati podršku rukovodstvu u svakodnevnom radu pružanjem savjetodavnih usluga.

3.2.4. Obavljanje pojedinačne unutarnje revizije

U području *Obavljanje pojedinačne unutarnje revizije* analizirana je usklađenost aktivnosti unutarnje revizije vezano uz planiranje pojedinačne unutarnje revizije, obavljanje pojedinačne revizije s naglaskom na utvrđivanje rizika i kontrola u revidiranom procesu te provođenje testiranja kontrola. Osim toga analizirano je provođenje nadzora nad obavljanjem revizije.

U predmetnom području utvrđeno je da:

- jedinice za unutarnju reviziju pripremaju plan i program revizije, obavljaju preliminarne aktivnosti, izrađuju opise procesa te utvrđuju cilj i definiraju opseg pojedinačne revizije
- za svaku pojedinačnu reviziju utvrđuju se glavni rizici (s uzrocima i posljedicama) te se utvrđuju očekivane i postojeće kontrole
- testiranja su usmjereni na prikupljanje dokaza o funkcionalnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola s obzirom na identificirane rizike koje su kontrole trebale umanjiti, a za svaki pojedinačni rizik se po obavljenom testiranju donose zaključci za potrebe formuliranja nacrta nalaza
- revizijski nalazi su strukturirani na način da su utvrđeni uzroci odstupanja stvarnog od očekivanog stanja te su iskazane posljedice utvrđenog stanja, odnosno izloženost riziku (koja je nastala ili koja će tek nastati) zbog izostanka ili nefunkcioniranja unutarnjih kontrola
- u jednoj jedinici za unutarnju reviziju provodi se stalni nadzor nad obavljanjem revizije, dok u drugoj jedinici navedeno nije primjenjivo jer je u jedinici zaposlena samo jedna osoba.

Prostor za daljnja unaprjeđenja, za koja su dane preporuke jednoj jedinici za unutarnju reviziju, odnosi se na sljedeće:

- planirati izobrazbe povezane s područjima u kojima će se obavljati unutarnja revizija
- posvećivanje više pažnje dostatnoj pripremljenosti i informiranosti revizora za područje koje je predmet revizije.

3.2.5. Izvještavanje

Kroz povremenu provjeru kvalitete analizirale su se aktivnosti vezane uz izvještavanje o rezultatima rada te kvaliteta revizijskih izvješća.

U predmetnom području utvrđeno je da:

- revizijska izvješća sadrže minimalne elemente strukture definirane Priručnikom za unutarnje revizore
- nalazi sadrže propisane elemente
- u pregledanim revizijskim izvješćima za nalaze su dane preporuke koje doprinose jačanju sustava unutarnjih kontrola
- plan djelovanja izrađen je sa svim propisanim elementima
- kroz revizijsko izvješće jasno su naznačene značajne slabosti u sustavu unutarnjih kontrola revidiranog područja/procesa.

Prostor za daljnja unaprjeđenja, za koja su dane preporuke jednoj jedinici za unutarnju reviziju, odnosi se na sljedeće:

- potrebno je osigurati odobravanje, odnosno potpisivanje revizijskih izvješća

- potpisivanje plana djelovanja od strane odgovorne osobe institucije, u skladu s regulatornim okvirom.

3.2.6. Praćenje provedbe preporuka i učinci rada unutarnje revizije

Kroz povremenu provjeru kvalitete analizirale su se aktivnosti praćenja provedbe preporuka i učinci provedenih preporuka unutarnje revizije.

U predmetnom području utvrđeno je da:

- jedinice za unutarnju reviziju imaju bazu preporuka i kontinuirano prate provedbu preporuka
- provedba revizijskih preporuka utjecala je na jačanje pojedinih elemenata sustava unutarnjih kontrola u ministarstvima.

Prostor za daljnja unaprjeđenja, za koja su dane preporuke, odnosi se na sljedeće:

- potrebno je, gdje god je moguće, u okviru revizijskih nalaza ukazati i na financijske učinke utvrđenih slabosti što može služiti kao dodatna argumentacija za potrebe jačanja sustava unutarnjih kontrola.

4. ZAKLJUČAK

Od dvije obavljene provjere kvalitete kod korisnika proračuna u 2020. za jedno ministarstvo izražena je ukupna ocjena usklađenosti – USKLAĐENO, a za drugo ministarstvo - DJELOMIČNO USKLAĐENO.

Provjeta preporuke dane u izvješću o obavljenoj povremenoj provjeri kvalitete jednom ministarstvu vezene uz organizacijske prepostavke (popunjavanje radnih mjesta u unutarnjoj reviziji) u nadležnosti je rukovodstva institucije.

Ostale preporuke dane kroz obavljanje provjere kvalitete u nadležnosti su rukovoditelja/ice unutarnje revizije. Kao što je ranije u tekstu naglašeno, preporuke se u najvećem dijelu odnose na potrebu unaprjeđenja postupka **izrade strateškog plana** - pri čemu je potrebno poboljšati kvalitetu strateškog plana na način da se konkretnije obrazloži veza između korištenih izvora informacija, rezultata obavljenih analiza i utvrđenih prioritetnih područja za revidiranje, a što bi također pridonijelo i konkretnijoj povezanosti utvrđenih prioritetnih područja za revidiranje s ciljevima korisnika proračuna.

Iako je obavljenom provjerom kvalitete vidljiv napredak u razini usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije sa Zakonom i drugim propisima kojima se uređuje unutarnja revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske i s metodologijom rada unutarnje revizije, utvrđeno je da još uvijek ima prostora za unaprjeđenje pogotovo u području izrade strateškog plana unutarnje revizije. Sve utvrđene neusklađenosti, kako u postupku izrade strateškog plana unutarnje revizije tako i u svim ostalim područjima, koji su predmet obavljanja povremene provjere kvalitete, Središnja harmonizacijska jedinica analizira te koristi za daljnje unaprjeđenje revizijske metodologije rada (kroz razvoj/ažuriranje uputa ili održavanje radionica), a sve u cilju postizanja mjerljivih učinaka revizorskog rada.

**KLASA: 470-03/20-03/1
URBROJ: 513-05-04-21-23
Zagreb, 15. ožujka 2021.**

Načelnik sektora

mr.sc. Niko Raič

PRILOG 1.

Popis korisnika proračuna kod kojih je obavljena povremena provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2020.

Rb.	Naziv korisnika proračuna
1.	MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA
2.	MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA